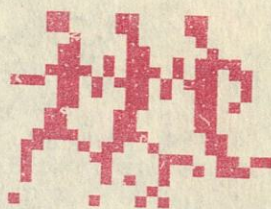

ŽINGSNIAI

NEPRIKLAUSOMAS RADVILIŠKIO RAJONO LAIKRAŠTIS

Iš didelio rašto išėjo iš krašto

Sakoma, kad, neturint argumentų ir sugebėjimų vesti garbingą ginčą, geriausia oponentą apšaukti ir iškolioti. Šia patirtimi ir pasinaudojo "kelis dešimtmečius provincijos (ir ne tik jos) žurnalisto duoną valgę" bei "šnapšą" siur-

sakymų prasmę galėtų suprasti ir skaitytojai, ir jie patys. Nereikia baigti netgi vieno kurso Vilniaus universitete, kad galėtum įvertinti "išrinktųjų" oratorinius sugebėjimus. Tiesa, visiškai neaišku, nuo kada "studentelis" tapo paniekiamia sąvoka. Gal nuo tada, kai būsimieji eks "Komunizmo aušros" darbuotojai maukė alaus bokašus, o Linas Jučas, būdamas to paties amžiaus, suėję mokyti, dirbti "Respublikoje" ir redaguoti "Žingsnius"?..

Ačiū už palinkėjimus ir manome, kad jie išsipildys. Kažin, ką, jeigu turėtume vienodas sąlygas ir sponsorus, dovanojančius 5000 rublių (sveikiname!), pasirinktų rajono skaitytojai? Jau dabar "Žingsniai" platinami visoje Respublikoje, jų tiražas auga gan sparčiai, nors kol kas neturime prenumeratorių. Mūsų laikraštyje bendradarbiauja įvairūs autoriai, neiggi gerb. "Mūsų krašto" redaktoriaus. "Žingsniai" - absoliučiai nepriklausomi!

Bet užtat jūs, gerbiami kolegos, turite kilnų tikslą - atvesti mūsų kraštą iki komunizmo aušros! Tešviečia ir teklesti...

"Žingsnių" redakcija

Vyr. redaktoriaus pastaba:

Į šį ir, reikia tikėtis, kitus kvailius išpuolius "Mūsų krašte" nereaguosiu. Šunys loja (ne vien kaime), o mes dirbame savo darbą. Teliaka pridurti, kad "Mūsų krašto" redaktoriaus ir mūsų oponentai, gindami savo Bosą, pažeidžia paprasčiausius etikos reikalavimus. Išspausdinę rajono Tarybos deputato mintis apie švietimo skyriaus vedėjo darbą, pakvietėme diskusijai. Deja, ji pasirodė... "Mūsų krašto" puslapiuose. Vagystė?

Tai tiek... Su geriausiais linkėjimais -

Linus JUČAS
Andriaus ŠIUŠOS pieš.

Mūsų dienos

Senatvė - ne paguoda

Minimalias valstybines senatvės pensijas (iki 70 rub.) Radviliškio rajone gauna 1713, kolūkinės - 2597 pensininkai. Iš vietinio biudžeto pašalpos skiriamos 106 vienišiams senukams, deja, tik po 50 rublių... Kada gi pagaliau pasirūpinsime pagyventusiais žmonėmis?

Švaros ir grožio šventė

Rugsėjo 2 dieną ji vyko Baisogaloje. Miestelio gyventojai ir svečiai dalyvavo sportinėse varžybose, išrinktos geriausios sodybos, įvertinta tvarka gatvėse, gamybiniuose centruose.

Uztarnautame poilsyje...

Rajone iš viso yra 15600 pensininkų.

Savireklama ir verkšlenimai

Tai tapo būdinga Radviliškio rajono TSKP-istų eks(?)organui "Mūsų kraštas". Jo redakcija savo pačių reklaminiame skelbime tikina, kad, sumokėję net 15,6 rublio, skaitytojai gaus "plačią ir operatyvią informaciją". Deja, nežada svarbiausio - objektyvumo. Kažin ar verta leisti pinigų "Mūsų krašto" prenumeratai? Turbūt ne...

Kitame numeryje:

Įdomybių skyrelis "OHO-ho!", testai ir skaitytojų laišakai

M. Kazlos rašinio "Kančių prisiminimai" tęsinys

Kaip Respublikos prokuratūra įvertino S. Riabčiuko poelgį?

Specialiai "Žingsniams" iš Vokietijos

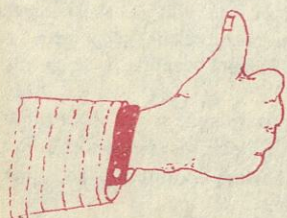
Laimutis JUČAS. "KGB poskyrio viršininkas A. Galminas:

"Einu į apačią ar į viršų ..."

Vytautas BUTVILAS rašo apie tai, kaip prokuroras S. Riabčiukas bandė susidoroti su rajono Tarybos deputatu. (2 psl.)

Algis RUSECKAS mano, kad AT deputatas Kęstutis Rimkus klaidina žemdirbius - 3 psl.

"ŽINGSNIAI" - Bermudų trikampyje - 4 psl.

KARUSELĖ

/KGB poskyrio viršininkas A. Galminas: "Einu į apačią ir į viršų..."/

Laimutis JUČAS

Kita Radviliškio rajono Tarybos sesija buvo sušaukta rugsėjo 13 dieną, ketvirtą dieną, kada išeina laikraštis "Mūsų kraštas". Į ją kviečiamas ir KGB poskyrio viršininkas A. Galminas. Ir savitraščiis, ir A. Galminas išreiškia didelį pasipiktinimą mūsų laikraščiu "Žingsniai". Žodžiu, deputatai remiami iš dviejų pusių.

Jei ne V. Butvilas nusiteikimas prieš KGB, daug kas būtų likę "už kadro". Šis deputatas pasiūlo, taupant laiką, A. Galmino informacijos neįtraukti į darbotvarkę.

Deputatas P. Pašinskas (čia ir toliau kalba netaisyta): "Vis tik A. Galmino klausimas buvo iškeltas viename iš užpraeitos sesijos posėdžių. Galbūt tais straipsniais, kurie spausdinami "Atgimime" ir kituose laikraščiuose ne visiškai reikėtų vadovautis. Jeigu MES skaitytume, kad reikia išklausti, galbūt ir reikia išklausti. Bent man kiek teko su juo diskutuoti, jis labai pergyvena dėl tų publikacijų, kurios pasirodo laikraščiuose. O gal reikėtų iš principo ir išklausti."

K. Pakštas pasiūlė "taupyti laiką ir neužsiminėti kvailais dalykais".

LKP rajono komiteto sekretorius P. Pašinskas tęsia agitaciją: "Aš matau, čia mano kalba žmones ne labai teisingai nuteikė. Su kolegom deputatais diskutuotom - problema iš tiesų yra. Mes kalbam apie valstybės saugumo departamento veiklą Lie-

tuvoje, bet mes pamirštame vieną faktą, kad dabar kuriasi alternatyviniai saugumo organai, kaip valstybės departamentas. Bet taip gavosi, kad iš mūsų centro TSRS Valstybės saugumo komiteto į tą departamentą kai kuriuos viršininkėlius paėmė, o masė saugumiečių buvo mesta likimo valiai. Ir aš žiūriu į tai taip, kad tie žmonės dabar yra priešpastatomi tautai ir gali būti pagrindas verbuoti juos Maskvai, nors puikiai galėtų dirbti Lietuvos labui (...). Aš bent norėčiau, kad neatmetume tų lietuvių, kurie ten (KGB) dirba. Galbūt jie Lietuvai bus naudingi. Išlausykim tą Galminą ir pamatysim, ar iš tiesų jis daro tą žalą Lietuvai. Jis ir bus žmogus kažkur tai savo vietoje."

Po karštos P. Pašinsko kalbos (nors ir sunku ją suprasti) vienas deputatas dar

suabejojo, ar tai nebus kišimasis į kitos valstybės vidaus reikalus?..

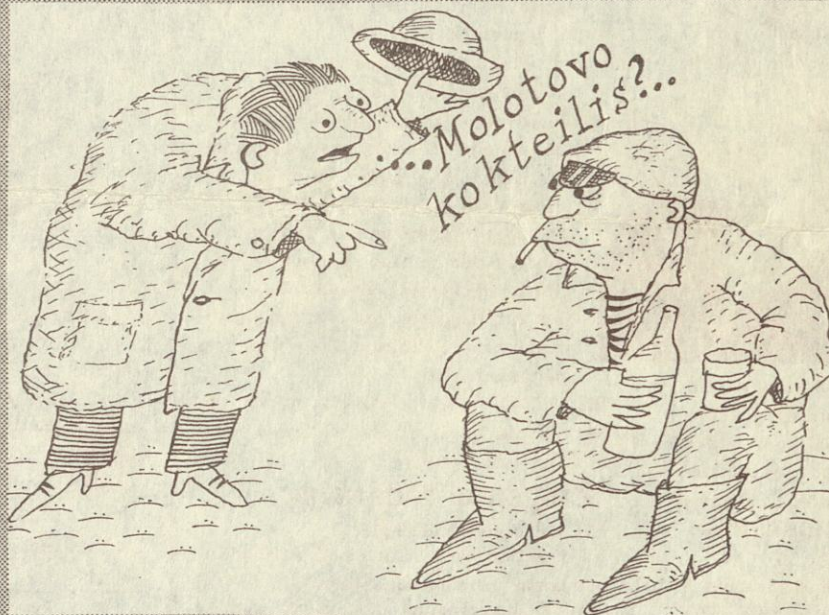
Klausimo įtraukimui į darbotvarkę pritrūko septynių balsų ir rajono deputatų Tarybos pirmininkas V. Januševičius kreipėsi juridinės pagalbos į prokurorą S. Riabčiuką...

Tačiau deputatas P. Pašinskas nepatmetė: "Atsiprašau, galiu biškiuką? Tada, jei toks klausimas, reikia svarstyti (reglamento) pataisymų klausimą ir balsuoti iš naujo. Aš nematau kitos išeitės."

A. Galmino informacija nuo P. Pašinsko agitacijos skyrėsi tuo, kad KGB-istas pasiūlė pagalbą, ieškant rezistentų palaikų, ir išreiškė didelį nepasitenkinimą laikraščiu "Žingsniai".

Dvi įdomesnes pranešimo vietas verta išskirti: "Mūsų darbas yra analitinio -

operatyvinio pobūdžio, kuris nėra nusikalstamas (...). Tiesa, aš ten užėinu (į kompartijos komiteto pastatą), bet, kad nesukelti nei vieniems, nei kitiems įtarimo, einu į apačią ir į viršų, žinokit. Apačioje san epideminę aš irgi užėinu." Belieka padaryti išvadą, kad Maskvai pirmausia reikia analitinės informacijos, ruošiantis deryboms su Lietuva. Jeigu A. Galminas tikrai nori (kas nėra nei paneigta, nei įrodyta) būti naudingas Lietuvai, ar nereikėtų ieškoti ryšių su Lietuvos saugumo departamentu vietoj skverbimosi į visuomenines organizacijas...

SUSIPAŽINKITE: prokuroras

Vytautas BUTVILAS, Radviliškio rajono Tarybos deputatas

Radvilonių miške saugumo darbuotojai įviliojo ir iš pasalių nužudė penkis Lietuvos Laisvės kovotojų sąjūdžio dalyvius. Reikėjo iškasti nužudytųjų palaikus ir atlikti ekspertizę. Todėl 1990 m. rugpjūčio 8 d. rytą atėjau pas Radviliškio rajono prokurorą S. Riabčiuką paprašyti pagalbos.

Prokuroras iškart maloniai sutiko pagelbėti. Prižadėjo rugpjūčio 12 d. 10 val. atvykti į Šeduvą kartu su ekspertu. Deja, susirinkę miesto centre, skverelyje, buvome apvilti: S. Riabčiukas atvyko be eksperto. Negana to, pakvietęs žuvusiųjų artimuosius į Šeduvos m. savivaldybės patalpas, išdidžiai pareiškė:

- Kadangi nėra tiesioginių liudytojų, kurie matė saugumiečius žudant, neturiu jokios objektyvios medžiagos baudžiamajai bylai iškelti. Tokių, kaip jūs artimieji - pilnos pamiškės, todėl prokuratūra kasinėjimas neužiimsa... Vyko klasiška kova, visi buvo ginkluoti...

Pritrenkti prokuroro gilaus istorinio mąstymo, žmonės bandė tikinti, kad jokios baudžiamosios bylos jiems nereikia, kad jie nori tik prokuratūros dalyvavimo, atkasant aukų palaikus, oficialaus protokolo. O ekspertizę galima atlikti ir Vilniuje...

- Ka? Jūs dar čia mane mokysite? Mane, prokurorą? - S. Riabčiukas išdidžiai išėjo, sėdo į mašiną ir išdūmė, pilnas didybės ir pasitenkinimo savimi.

Taip tądien nieko ir nepadareme...

dau ir įsijungiau diktofoną. Prokuroras įsiuto, jo veidą išmušė raudonis, pradėjo drebėti.

- Išjunkite diktofoną! - iššvokštė pro sukąstus dantis.

Aš paaiškinau, kad noriu turėti įrodymą, jog medžiaga perduota Radviliškio prokuratūrai. Vis dėlto dėl "šventos ramybės" diktofoną išjungiau. Prokuroras tarsi žvėris liuoktelėjo iš užstalės ir puolė mane mušti. "Ginklams žvangant, įstatymai tyli", - sakė senovės romėnai. Buvau priverstas gintis nuo įstatymo sergėtojo! Po to, užregistravęs medžiagą pas prokuratūros sekretorę, išėjau... Iki šiol nepalieka manęs liūdno mintys. Koks teisėtumas gali būti mūsų rajone, jeigu prokuroras savo kabinete fiziškai puola rajono Tarybos deputatą? Jeigu prokuroras bijo diktofono - kokia jo sąžinė?

Manau, kad tokiems "principingiems" pareigūnams ne vieta Lietuvos Respublikos teisėtvarkos organuose. Kviečiu visus rajono žmones, nukentėjusius nuo S. Riabčiuko, parašyti arba paskambinti redakcijai.

Andriaus ŠIUŠOS pieš.

Ar teisus LR AT deputatas Kęstutis Rimkus?

Algis Ruseckas,

Radviliškio rajono valdybos ekonomikos ir planavimo skyriaus vedėjas

Kuo kolektyvizacijos pradžios iki šiol įvyko virš dvidešimt žemės ūkio reformų. Jos buvo vykdomos, o ciliniai žemdirbiai likdavo nuosalyje ir pasyviai stebėdavo, kuo tai baigsis. Šitoks pasyvumas paaškinamas tuo, kad nėra privačios nuosavybės, prarastas šeiminingo jausmas. Gyvulys, kurį prižiūri, yra ne jo, pastatas, traktorius ar automašina - taip pat ne jo, o kolūkio ar valstybės. Žmonių, kurie kolūkio pastatą ar automašiną prižiūri, remontuoja geriau nei savo, tikrai nedaug. Tai ir suprantama, juk savi marškiniai arčiau kūno.

Mūsų Respublikoje, kaip TSRS ir kitose socialistinėse šalyse, ruošiamasi pereiti prie rinkos santykių ekonomikoje. Šis procesas jau neišvengiamas, jį sąlygoja didelis ekonominis atsilikimas, lyginant su išsivysčiusiomis šalimis. Ir neverta lyginti su prieškariniu laikotarpiu, norint pagąžinti dabartinę ekonominę padėtį. Esame prieškrizinėje situacijoje. Ekonominė reforma būtina. Ekonomiką būtina reformuoti į laisvą rinką.

Ekonominiam pertvarkymui pradėta intensyviai ruoštis. Paskelbtas "Bendrųjų agrarinės reformos principų projektas". Agrarinė reforma yra sudėtinė Lietuvos ekonominės reformos dalis. Visoje Respublikoje vyksta šio projekto svarstymas. Liepos 27 dieną Seduvos žemės ūkio mokyklos salėje įvyko rajono žemdirbių pokalbis apie tolesnį žemės ūkio likimą.

Išklausius daugiau kaip dešimties žemdirbių pasisakymus, pagąvojau, kad dauguma klaidingai įsitikinę, jog bus per prievartą ardomi kolūkiai, tarybiniai ūkiai ir kuriami valstiečių ūkiai. Susidarė nuomonė, kad nėra abejingų, daugelis pasimetę, išsigandę dėl žemės ūkio likimo. Jaučiamas didelis nepasitikėjimas svarstomu reformos principų projektu.

Šis netikėjimas paaškinamas ne tik tuo, jog daug įvairių reformų buvo anksčiau, kurios neatnešė žemdirbiui gyvenimo palengvėjimo. Ne tik tuo, jog ne visi žemdirbiai spėjo išsamiai susipažinti su reformos principų projektu, bet ir tuo, kad eilė žmonių nėra suinteresuoti žemės ūkio pertvarkymu.

Žemės ūkio ateitis sunkiai nusakoma. Teisingu keliu pasiekti ar ne, geriau ar blogiau gyvensime po metų, dvejų ar penkerių, kaip gyvens mūsų vaikai? Šis nežinojimas slepia visus. Vieni suvokia, jog reforma būtina ir tiki, kad ateis šviesesni laikai. Kiti, nors ir supranta, kad kažką reikia keisti, viskuo nepatenkinti, viską kritikuoja, skleidžia įvairiausius gaudus. Prie pastarųjų iš dalies galima priskirti Aukščiausiosios Tarybos deputatą K.Rimkų.

Kęstutis Rimkus rajono žemdirbių tarybos išplėtiniam posėdyje apgailestavo, kodėl žemdirbiai savo problemų nesprendžia mitingų, piketų pagalba. Jo nuomone, neišnaudota labai efektyvi poveikio priemonė parlamentui. Ėmėsi baiginti būs-

ma žemės ūkio reforma ir aukcionais. Pareiškė, kad "žemės ūkio reforma yra bereikalingas sujaukimas, sumaišymas, o rezultatais abejoju", tačiau nieko konstruktyvaus, kokybiškai naujo nepasiūlė. Išskyrus tai, kas jau yra paskelbtame projekte. Privatizavimo metu numatomas aukcionas apibūdino kaip priemonę darbo žmonėms išnaudoti. Įsameninant žemės ūkio įmonių turtą, jo nuomone, aukcionai nereikalingi, galime paskirstyti.

Galų gale šitai apibūdino parlamento sugalvotą privatizaciją: "Pas kaimo žmones taupomosiose knygutėse yra vienas kitas rublis, norima sudaryti tokias sąlygas, kad kaip nors tą rublį išimti, čia yra jų pagrindinis tikslas".

Tai kopetencijos stoka ar sąmoningai siekiama tokių tikslų? Deputatas kalba apie pinigų taupomosiose kasose, kai reikia kalbėti apie kompensacinius čekius. Šiulo turto subjektų skirstymą, kai reikia kalbėti apie aukcionus. Sako, kad ekonominė reforma žemės ūkiui reikalinga, tačiau beveik viską, kas siūloma, neigia ir nieko konstruktyvaus nepasiūlo. Iškraipo pagrindinius principus, kuriais pagrįstas agrarinės reformos principų projektas.

Paminėjau LR AT deputatą K.Rimkų todėl, kad jo mintys pasirodė labai prieštaringos ir dažnai viena kitą paneigiančios. Jos, deja, geriausiai atspindi daugumos žemdirbių, kurie apie reformą žino iš nuogirdų, nuomonę. Tačiau, jei galima pateisinti ir suprasti cilinį žemdirbį, prislėgtą darbymečio ir buitinių sunkumų, tai AT deputato pateisinti nevalia.

Deputatas pareiškė: "Reformos didžiąjai daliai nepritariu". O aš reformos principų projektui visuomenėje pritariu, nesutinku tik su kai kuriais teiginiais. Norėčiau labai trumpai ir kiek galima glaustiau išdėstyti mintis, kaip suvokiu parlamento paskelbtą agrarinės reformos principų projektą.

Pagrindinis šios reformos tikslas - atgaivinti kiekviename dirbančiame šeiminingo jausmą. Kiekvienas pastatas, traktorius, gyvulys turi turėti tikrą šeiminingumą. Šito pasiekti galima tik pravedus privatizaciją, t.y. visą žemės ūkio įmonės turtą paskirsčius konkrečioms dirbantiems. Privatizaciją galima pradėti tada, kai bus nustatytas kiekvieno dirbančiojo ar dirbusio žemės ūkyje indėlis, kuriant esamą turtą. Nustatius šį indėlį, išduodami kompensaciniai čekiai. Už juos dirbantieji galės įsigyti žemės ūkio įmonei priklausantį turtą. Privatizacijos metu kompensaciniai čekiai bus svar-

biausias vertybinis popierius, o ne pinigai, esantys taupomosiose kasose, kaip gąsdina Kęstutis Rimkus. O ką nors įsigyti už kompensacinius čekius bus galima aukcione. Todėl nereikės prašyti kokios nors komisijos ar pirmininko. O tai kažkodėl (?) nepatinka deputatui.

Reformos principų projekte kelis kartus pakartota, kad, paskirsčius turtą, nebus jokios prievartos. Kiekvienam bus sudarytos sąlygos laisva valia pasirinkti, kuriuo keliu eiti. Bus galima kurti akcines bendroves, kooperatyvus, asmeninius ūkius. Kiekvienas žemdirbys turės bendrą darbą sukurto turto dalį ne tik vertine išraiška, bet ir natūroje. Tačiau ūkininkauti ryšis nedaugelis. Dauguma žemdirbių savanoriškai jungsis į bendrijas, kooperatyvus. Čia jie bus savininkai ne tik turto, bet ir pagamintos produkcijos. Galės patys spręsti, kur ir už kiek realizuoti pagamintą produkciją, kaip paskirstyti gautas pajamas, kiek skirti užmokesčiui, kiek gamybos plėtimui. Kam nepatiks bendrijos, kooperatyvai, galės jungtis į akcines bendroves. Kas norės, galės, atidavęs visą už kompensacinius čekius įgytą turtą, pasiilkti kolūkyje ar tarybiname ūkyje. Kiekvienas turės apsispręsti, kuriuo keliu toliau eiti.

Reformos principų projekte kalbama ne tik apie žemės ūkio įmonių turto privatizavimą, bet ir apie žemės reformą. Norima įgyvendinti dirbančiųjų teisę į žemės nuosavybę. Numatyta turėtų žemę suteikti nuosavybėn nemokamai. Tiems, kurie neturėjo, bet norės įsigyti, reikės mokėti išperkamąjį mokestį kompensaciniais čekiais arba grynais pinigais. Kas nenorės pirkti, galės nuomoti.

Žemės reformos principų projekte yra teiginiai, su kuriais aš nesutinku. Visų pirma - tai kompensacijos mokėjimas buvusiems žemės savininkams. Žemė galėtų būti grąžinama nuosavybėn tik tiems buvusiems savininkams arba pirmos eilės paveldėtojams, kurie tikrai ją dirbs. Kitiems savininkams, kurie kažkada turėjo žemės, jokia kompensacija neturėtų būti mokama. Taip pat nesutinku su tuo, kad iš dalies kolūkio turto būtų sudaromi socialinės kompensacijos fondai negamybinės sferos darbuotojams.

Agrarinės reformos principų projekte yra ir daugiau diskutuotinų teiginių, tačiau iš esmės pritarti šiam projektui galima. Ir labai norisi tikėtis, kad ši reforma nesusilauks tokio pat likimo, kaip ankstesnės.

Andriaus ŠIUŠOS pieš.

Ruduo. Pageltę medžiai, lietus, vėjas. Apsnūdusi saulė. Kasdieniniai rūpesčiai kaip tvirčiausio plieno grandinės prirakina mus prie smulkmenų. Einame nuleidę galvas, tikėdami tuo, ką matome, ką girdime, ką skaitome. Mąstau, ar visada dera tikėti parašytai ir pasakytai žodžiais.

Mus dažnai pagauna "civilizacijos" pasiekimai, apsunkindami tikrosios padėties suvokimą. Nepretenduojau į pranašus. Mano akimis visa žmonių visuomeninė evoliucija, tai kartu ir jų valdymo formų evoliucija. Nuo grandinių iki spausdinto žodžio, radijo ir televizijos (pastarosios Radviliškio valdžia kol kas neturi)...

Taip jau atsitiko, kad "Žingsnių" pirmajame numeryje atspausdinta žinutė užfiksavo politinio proceso Radviliškyje pradžios momentą: "Ateities" kolūkio pirmininkas, rajono Tarybos deputatas, LKP narys V.Drazdauskas, ragindamas rajono komunistus pradėti veikti (birželio 13 d., "Mūsų kraštas") visa savaite aplenkė I.Kučerovą, su tokiu pat raginiu atvykusį pas Radviliškio LKP(TSKP) narius."

Nebuvo požymių iki pat rugpjūčio 1 d., kad rajono vadovybė padarė išvadas. Mat, jeigu veikti, tai prieš ką arba už ką. Rajono Taryboje absoliuti deputatų dauguma - LKP nariai (vadovai). Lietuvos Kompartija Radviliškyje dirba šiltnamio sąlygomis, niekas jos nepuola. LKP(TSKP) su keliasdešimt narių veiklos nesijaučia. Sąjūdžio taryba nuo jos išrinkimo dienos vos kelis kartus surinko kvorumą, o jos buvę lyderiai, turėdami nors ir nedidelį juos remiančių deputatų skaičių, visą savo dėmesį skyrė "parlamentiniam" darbui. Bet politinė tyła Radviliškio rajono valdžiai pasirodė nesanti gera byla.

Nemažą susirūpinimą sukėlė (kaip vėliau paaiškėjo) ir nepriklausomo laikraščio "Žingsniai" pirmo numerio pasirodymas su V.Butvilo straipsniu "Užsienio žvalgyba Radviliškyje", kur rašoma apie tai, kas ir kaip gali Lietuvą grąžinti į TSRS sudėtį.

Po pralaimėjimo liepos 20 d. sesijos posėdyje "darbo" ėmėsi LKP rajono komiteto antrasis sekretorius P.Pašinskas, parašydamas straipsnį "Apie demokratiją" (rugpjūčio 1 d., "Mūsų kraštas"). Pasėkmių ilgai laukti neteko...

K.Pakštas (tuo metu Sąjūdžio tarybos pirmininkas) negali nematyti "silpnos" P.Pašinsko straipsnio logikos, juo labiau, kad liberalai, kurių idėjomis pritarė ir K.Pakštas, patalpinami tarp "moters atramos priemonių", rašo atsakymą "Diktatūros šmėkla" (rugpjūčio 16 d., "Mūsų kraštas") kiek ištęstai, bet argumentuotai.

Politinis žaidimas prasidėjo! Iš snaudulio keliamos ir kitos, tiesa, negausios, Radviliškio politinės jėgos. Kad dalinai blokuoti K.Pakšto argumentus ir pratęsti "politinį darbą", tame pačiame "Mūsų krašto" numeryje "atsitiktinai" iš "Tiesos" perspausdinama ištrauka iš V.Jasiukaitytės straipsnio "Jau nelaikas trokšti šviesos", kurio pabaigoje neįmanoma nepastebėti žodžių: "Tiesa, poetas J.Marcinkevičius - Dievo dovana Lietuvai, - pa-

sitraukė iš Sąjūdžio seimo tarybos. O Lietuvai tai gali tapti ženklų, kad visi dori žmonės paliktų Sąjūdį taip pat."

Ižangoje, prieš spausdinant ištrauką, skaitome: "Straipsnio paastražėje pabrėžta, kad rašytoja niekad nepriklausė Komunistų partijai". Formaliai nepriklauso. Tik kaip suprasti, kad ji, nepriklausydama Komunistų partijai, "užmiršo", jog poetas J.Marcinkevičius, skaitydamas savo pareiškimą, paminėjo, kad išeina iš Komunistų partijos, o po to, - kad išeina iš Sąjūdžio seimo tarybos, bet ne iš Sąjūdžio.

"ŽINGSNIAI" - Bermudų trikampyje!

Algimantas SIMAITIS

Čia į politiką įsijungia Žaliosios partijos narys V.Bartkus, kuris pateikia "Pareiškimą" (rugpjūčio 23 d.). Viena citata: "Po moratoriumo paskelbimo ir SSSR Komunistų partijos suvažiavimo ypač suaktyvėjo LKP ir LKP(TSKP) (lyderių - aut. past.) veikla, kurios po rinkimų tapo labai panašios". Čia jau rimčiau. Dabar ir Radviliškio LKP lyderiai gali sakyti, kad juos pradėjo "skriausti".

LKP(TSKP) atgaivino savo veiklą, tyliai susitikusi su TSKP 28-o suvažiavimo delegatu, kurio pabaigoje dalyviai buvo pakviesti steigti Lietuvos TSR piliečių teisių gynimo komitetą. Steigiamasis susirinkimas įvyko rugpjūčio 20 dieną. Praėjus taikiai, matyt, nepatenkino lyderių. Siek tiek nustebino P.Pašinskas (eilėje sėdėjome trise: nuo krašto Žiaunys, P.Pašinskas ir aš) paklauskęs mane, ar ne sąjūdininkai, kuriuos jis asmeniškai kvietė, pranešė man apie susirinkimą. E.Tvardovskis supažindino su steigiamo komiteto tikslais. Ir prasidėjo! Žiaunys bei J.Buškus karštai gynė Lietuvą nuo LTSR piliečių komiteto, šio steigėjai nemažiau karštai gynėsi nuo oponentų. Žiaunys ir Buškus išėjo iš susirinkimo taip ir neįtikinę, jog jų nuomonė yra teisinga, o pritariantys komiteto steigimui jų asmenyse matė akivaizdžius priešus. P.Pašinskas sėdėjo ramiai ir tik pabaigoje, kai atsirado išmintingų balsų, kad nėra čia ko peštis, "išimties" tvarka išėjo į tribūną. Baigdamas savo pasisakymą tarė, kad "vis tik nereikėtų steigti tokio komiteto".

Atėjo laikas kvieisti apvalų stalą, kuris įvyko "Mūsų krašto" redakcijoje. Dalyvavo P.Pašinskas (LKP), E.Tvardovskis (LKP(TSKP)), V.Bartkus (Žalioji partija) ir K.Pakštas (Sąjūdžio Radviliškio tarybos liberalų frakcija). Nors V.Bartkus ir K.Pakštas buvo pakviesti vėlai, jie visai nebloginai laikėsi prieš P.Pašinsko ir E.Tvardovskio "argumentus". Tačiau smulkiau ši renginį bus aprašę "stalo" šei-

mininkai. Tik keista, kad "stalas" iš karto buvo "daromas" laikraščiu, o tai reiškia, kad kiekvienam labiausiai rūpėjo parodyti save. Kur ten abipusio supratimo ieškojimas... Labiau panašų į kautynes tvenkinyje - kas kurį giliau panardins. O dar tema: "Politinė padėtis respublikoje". Tad už stalo reikėjo sodinti K.Rimkų su A.Leščinsku, juk juos rinkome spręsti "globalines" problemas. Bet čia didelė tikimybė, kad svarstykklės gali nusiųsti "ne į tą pusę"...

Rugšėjo 12 d. susitikime su Č.Juršėnu, LKP CK nariu, LR AT deputatu, Kompartijos komiteto salėje dalyvavo per 90 žmonių (susirinkime su LKP(TSKP) CK narių dalyvavo 60 žmonių...). Tikslas, pasak Č.Juršėno, sužinoti rinkėjų nuomonę, bet, kaip jis tai padaro, turbūt tik jam pačiam žinoma. Atsakydamas į klausimus dėstė savo mintis, neklausindamas, ką gi galvoja "rinkėjai", jau nekalbant apie susirinkusiųjų skaičių. Iš klausimų galima buvo spręsti, kad "antikomunistų" susitikime nebuvo. O gaila... Č.Juršėnas išsakė šiems labai vertingą mintį, kad LKP autoritetas būtų žymiai mažesnis, jei ji nebūtų puolama...

Taigi išeity, kad didžiausią paslaugą po kovo 11 d. padarė kapėsesininkai, kurie su desantininkų pagalba užėmė LKP CK rūmus ir kitus pastatus. Turbūt tokio užėmimo reikėjo, nes A.Brazauskas galėjo juos padalinti, kaip tai gražiai buvo padaryta Radviliškyje. Čia, pastate, dar ir laisvos vietos liko. Lyg ir nebereikėtų aiškinti, kam reikalingi tokie šedevrai: "Laikas pradėti veikti", "Apie demokratiją", "Dėl Vlado Bartkaus pareiškimų"... Kuo mažiau straipsnyje logikos, tuo daugiau "žuvųčių" užkimba.

Galvojau, kad ar nebus 1990 metų rugšėjo 13 d. nėra istorinė LKP, rajono laikraščio ir KGB interesų sutapimo diena, o tuo pačiu ir sesijos pradžia (žr. rašinį "Karuselė")

Parlamento diktatūros šmėkla taptų tik žvirbliuku, palyginus su tuo "Bermudų trikampiu", į kurį įplaukė vos spėję bures pakelti "Žingsniai". Jeigu Č.Juršėnas gąsdina 1926 metų Lietuvoje pasikartojimu, apsidairykime, gal visai nebetoli 1990 m. Radviliškio "Aštuonkojis". Turbūt ne veltui "Mūsų krašte" pranašaujama, "kad liks purvinos pėdos" arba, sakykim tiesiai - šlapia vieta. Ar ne per daug garbės viena-veidžiui leidinėliui, kai jam dėmesį skiria seni žurnalistikos vilkai, LKP lyderių į politiką stumiami KGB darbuotojai. LKP, matyt, taip norisi į nepriklausomą Lietuvą atsivesti ir visą iki 1989 m. rudens oficialiai tarnavusį LKP-KGB tinklą.

"Kvailas darbas ieškoti šnipų", - kalbėjau susitikime su Č.Juršėnu. Čia galėčiau pratęsti, kad kvailas todėl, jog jų yra visur ir, jei mes pulsime daryti tą juodą darbą, tai jie nesugebės mus nukreipti ten, kur jiems reikia. Tad paprasčiau nepasiduoti provokacijoms ir kiekvieną kartą bandyti atskirti, ar mes patys to norime, ar mes taip subtiliai valdomi, kad mums tik atrodo, jog mes patys pasielgiame vienaip ar kitaip savo pačių noru.

Tikslai ir priemonės

Vitolis JANUŠEVIČIUS

Rajono deputatų Tarybos pirmininkas

Dabar svarbiausia užsidirbti biudžetui pinigų. Tame tarpe, užmezgus ryšius su užsienio kompanijomis, ir valiutos. Todėl organizuosime žemės ūkio produktų perdirbimą, neteikdami žaliavos.

Labai svarbus uždavinys - socialinių gyventojų poreikių tenkinimas, pragyvenimo minimumo užtikrinimas. Todėl steigime parduotuves pensininkams, galvojame, kaip pagerinti invalidų padėtį, jų aptarnavimą, aprūpinimą prekėmis.

Reorganizuosime prekybą, t.y. skatiname privačių firmų kūrimąsi, steigime privačias paruošų punktus.

Naudodamasis proga, prašau visus "Žingsnių" skaitytojus, kurie turi pasiūlymų, reformų planų, kreiptis į Radviliškio rajono savivaldybę.

Rašome, guodžiamės, kreipiamės

Labai norėčiau apsirikti

arba laiškas redaktoriui L.Jučui

Skačiau ir skaitau Jūsų leidžiamus laikraščius. Dėkui už atskleidžiamas valdžios vyrų machinacijas, tiksliau, nusikaltimus. Suprantu, kad tai tik maža kruopelė tiesos, kurią Jums pavyksta sužinoti ir surinkti faktus. O kiek dar stambių "darbelių" daroma giliame pogrindyje?!

Mano manymu, Jums ateina sunkūs laikai. Tai suprantama iš viena po kitos pasirodžiusių aršių publikacijų "Mūsų krašte". Didieji ponai organizuojasi užsmaugti jiems pražūtingą konkurentą. Jie bijo prarasti lovą ir savo privilegijuotą padėtį. Sąjūdis nurimo, jėgos išsilygino, o, svarbiausia, liko šiltos vietos. Tad kodėl, "atsinaujinus ir persitvarkius", vėl rimtai nepakovoti dėl jų? Gal jau išmušė jų valanda? Pavyzdžiui, 1990 m. "Žvilgsnyje" paliestas ir kritikuotas J.Bosas. Bet tada laukė rinkimai... Dabar, po 1990.09. 1-15 d. "Žingsnių" numerio pasirodymo, jis jau patvirtintas ir, šekit, "koks aš geras ir nekalts". Tokių greitu laiku sulauksit iš visų anksčiau "užkabintų" asmenų. Labai norėčiau apsirikti. M.Vaščiulaitės laiškas "Mūsų kraštui" tai tik patvirtina. Beje, stebina Jūsų priešų trumparegiškumas, juk jūsų redakcija žadėjo spausdinti ne tik kritinius straipsnius, bet ir atsakymus į juos. O "nuskriaustieji" vis tiek rašo į oficiozą. Savas, komunistinis, mielesnis širdžiai?..

Su pagarba - mokytojas
Gintautas JURGELIŪNAS

LIETUVOS HUMANISTINIO JAUNIMO SĄJUNGA

Šiandieninėje Lietuvoje veikia nemažai jaunimo organizacijų, kurios vienija įvairių pareikių ir interesų jaunos žmones. Kai kada galima išgirsti skeptišką nuomonę: ar kartais jų ne per daug? Į tai būtų galima atsakyti Lietuvos Humanistinio jaunimo sąjungos pirmininko Artūro Zuoko žodžiais: "Kiekviena jaunimo organizacija vienija tam tikrą jaunimo dalį. Savo įstatuose ir veiklos programose deklaruoja amžinuosius idealus, siekia konkrečiais darbais padėti žmogui, Tėvynei, auklėja savo narius gerumo ir naudingumo kitam dvasia. Tai lyg mažos gėrio salelės, kurios traukia prie savęs gerumo, paguodos ar tiesiog veiklos ištroškusią jauną sielą. Gal ateis laikas, kai tokių mažų gėrio salelių bus labai daug, po jomis tilps visa Lietuva..."

Šiame mūsų laikraščio numeryje norime supažindinti gerbiamus skaitytojus su Lietuvos Humanistinio jaunimo sąjunga. LHJS pradėjo savo veiklą 1989-ųjų vasarą. Pradėjo ieškojimų metas. Reikėjo bendraminčių, programos ir dar aibės dalykų, norėjosi iš karto dirbti konkrečius darbus. Leido laikraštuką "Homo sovietikus", dalyvaudavo mitinguose, piketuose, prisidėjo prie lapkričio 7 dienos parado sustabdymo. Tačiau ne vien politinė sfera dominuoja organizacijos veikloje. Didelis dėmesys skiriamas labdarai, kultūrinei veiklai. Štai kalėdinės - naujametinės labdaros akcijos metu aplankyta virš 200 amoralų ir asocialių šeimų vaikučių. Visiems įteiktos dovanos, drabužėliai ir kvietimai į naujametinį karnavalą. Reikia paminėti ir apsilankymus senelių namuose, organizuotą vaikų šventę birželio 1 dieną, Bernardinų kapinių tvarkymą ir dar daug kitų darbų, kuriuos spėjo nuveikti Humanistinio jaunimo sąjungos nariai. Sąjungos gretose dauguma studentų, o jiems netrūksta nei idėjų, nei darbštumo.

1990 m. kovo 3 dieną įvyko sąjungos steigiamoji konferencija, o po ilgų vaikščiojimų po instancijas LHJS įteisinta gegužės mėnesį. Tokia būtų trumpa istorija.

LHJS įstatų ir Programos pagrindiniai teiginiai:

LHJS - savarankiška visuomeninė - politinė jaunimo organizacija. Sąjungos tikslas - siekti Lietuvos Respublikos suklestėjimo, kaip būtinos sąlygos visuomenės humanizavimui, jaunimo kultūriniam ir dvasiniam tobulėjimui. Sąjungos nariu gali būti kiekvienas asmuo nuo 16 iki 35 metų amžiaus. Sąjunga turi tris narystės: tikrasis narys, narys - rėmėjas ir garbės narys. LHJS idėjinis pagrindas - humanizmas. Humanizmą supranta kaip žmogiškumą, t.y. individualaus žmogaus, kaip aukščiausios vertybės prioritetą prieš visuomenę ir valstybę; skelbia žmogiškųjų vertybių, žmogaus laisvių ir pilietinių pareigų pripažinimą bei įtvirtinimą.

Tai tik trumpa informacija apie šią organizaciją. Plačiau, užpildę anketą, sužinosite iš pačios organizacijos narių. LHJS lauks Jūsų laišku.

"Žingsnių" inf.

LIETUVOS HUMANISTINIO JAUNIMO SĄJUNGOS KORTELĖ

I. Norėčiau plačiau sužinoti apie Sąjungos veiklą.

II. Norėčiau būti Sąjungos nariu - rėmėju.

III. Norėčiau būti Sąjungos nariu.

IV. Norėčiau būti Sąjungos atstovu savo gyvenamojoje vietoje.

Dominantų punktą pabraukite.

V. Turiu pasiūlymų:.....

.....

.....

.....

.....

.....

VI. Jūsų vardas pavardė

Amžius Užsiėmimas

.....

Adresas

Mūsų adresas: 232300 Vilnius ARP-3 BOX-327 LHJS

Laukiame jūsų laišku, pasiūlymų ir pageidavimų.

Vladas BARTKUS

PLIENINĖ

Bolševikinės mąstysenos stagnatoriai stengiasi iš paskutiniųjų pratęsti savo viešpatavimą. Šių tikslų įgyvendinimui jie naudoja visiems žinomą būdą - informacijos užslaptinimą nuo liaudies masių, tylint apie skaudžiausias gyvenimo žaizdas, kurių kaskart vis daugėja. Slepiama visa tai, kas pavagiama nuo valstybės, visuomenės. Nepublikuojami straipsniai apie kyšininkavimo, korupcijos bei mafijos veiklą rajone. O gal pasakys, kad tokių atvejų nėra? Neveltui teigiama, kad kas nenori, tas nemato ir negirdi.

Rajono gyventojai iki Žaliųjų atsiradimo neturėjo jokios informacijos apie gamtos apsaugos būklę, jos krizinės situacijos. Kyla logiškas klausimas: "Ką veikia gamtos apsaugos inspektoriai J. Andrijauskas ir V. Bureninas, kurie turi valdiškas patalpas ir transportą? Nejaugi jiems tik medžioklės ir žvejybos reikalai terūpi?.. Ar negėda šiems vyrams, profesionaliems darbuotojams, jei apie tikrąją padėtį gyventojai sužino iš rajono Žaliųjų bei vilniečio AT deputato A. Leščinsko. Juk rajonas ekologiniu požiūriu vienas iš labiausiai apieštų Respublikoje!

O kiek pažeidimų, susietų su darbo ir aplinkos apsauga rajono ūkiuose, dėl kurių dirbantieji suserga profesinėmis ligomis, tampa invalidais, netgi žūsta?! Štai ir Grinkiškio t.ū. lentpjūvė buvo eksploatuojama avarinėje būklėje, žuvo žmogus, tačiau išvadų nepadaryta. Lentpjūvė ir toliau naudojama - gal ūkio direktoriui V. Petrauskui, rajono prokurorui St. Riabčiukui vieno žmogaus mirties per mažą, lauksime kitos nelaimės?! O kiek grubiausių darbo apsaugos pažeidimų daugelio ūkių fermose, gyvulininkystės kompleksuose ir mechaninėse dirbtuvėse. Deja, ūkių vadovai, būdami ir rajono savivaldybės deputatai, solidariai apie tai nutyli. Kaip sakoma, tyla - gera byla, bet ar visados?

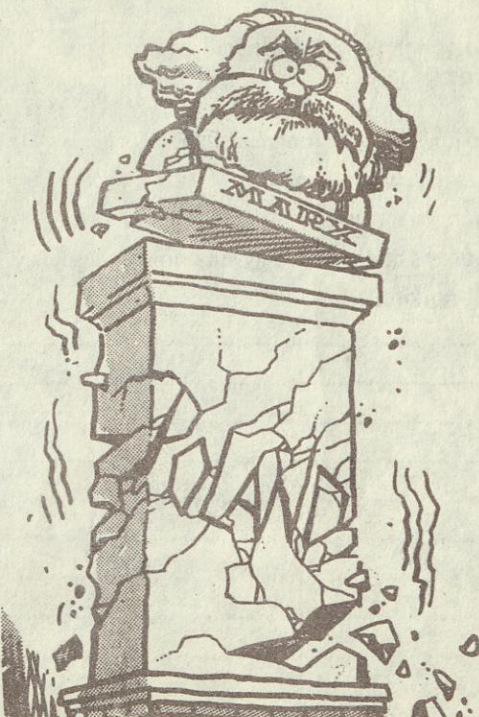
Patarčiau "Mūsų krašto" korespondentui gerb. E. Lioliui, kaip ir AT deputatui K. Rimkui, negąsdinti nei kauniečių mitinguotojų, nei rajono žemdirbių įvairiais sunkumais, nenuteikinti žemdirbių prieš miesto žmones, prieš Lietuvos Parlamentą ir Vyriausybę. Be to, Jūs, kalbėdami apie kitus, daugiausia pasakote apie save. Štai kad ir Jūsų straipsnis "Baltos kumelaitės sapnas" - juk ir moksleiviui aišku, kad Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės atstatymas "de jure" negali būti siejamas su kumelaitių ar kitų gyvulių sapnais. Tokių sapnų gali regėti tik mankurtai - lovistai, norintys atgal įlysti į Imperinį narvą - greičiau prie bolševikinio lovio. Bet čia jau Jūsų, brangieji, asmeninės bėdos (mąstysenos, kultūros, dvasingumo), arba vargas dėl proto.

Pamąstykite - juk 50 metų, o kai kas ir daugiau, gyvenome tokioje santvarkoje, kur viskas buvo daroma, kad žmogus negalvotų, o tik klausytų.

BOLŠEVIZMO

Baisu darosi dėl žmogaus mąstysenos degradacijos. Juk pas mus iki šiol įprasta paklusti ne tiek protui, kiek postui. Ar išmoksime dirbti be instrukcijų ir nurodymų iš viršaus?

Pažvelkime į valstybines įstaigas ir organizacijas, esančias mūsų mieste: visur tebėra seni užrašai - LTSR, tarybiniai herbai bei kiti LTSR šlovinantys užrašai! O gal kas draudžia pakeisti naujais: Lietuvos Respublikos, LR herbu? Suprantu - nėra instrukcijos iš Vilniaus. Tačiau kai kurie rajonai ir miestai sugebėjo pakeisti sovietinius užrašus ir be nurodymų. Tad mąstykite ir darykite...

UŽDANGA

Rašome, guodžiamės, kreipiamės

IŠ PRAEITIES
STIPRYBĖS
SEMKIMĖS

/"Revoliuciniai devizai slopina istorinį jausmą ir daro neigiamą įtaką tautiškam gyvenimui, nes jie provokuoja visuomenę pasivaikščioti laisvėje be pirmtakų, be praeities, be tradicijos ryšių" (N. Berdiajevas). Kiekviena sveika tauta yra susijusi su praeitimi, su savo tradicijomis./

Ilgus dešimtmečius mums buvo pateikta tik viena pasaulio ir visuomenės pažinimo versija. Teisingiau, ne versija, o dogma, kurioje beveik nesimatė žmogaus. Buvo klasės, visuomenė, valstybė.

Poeto J. Marcinkevičiaus žodžiais tariant: "Mes patys gesinom savyje ankstyvuosius bundančių asmenybės blykstelėjimus, užgnauždavome abejones, arba abejodavome taip, kad niekas negirdėtų, nežinotų, net ir patys. Buvome pilni baimės. Išlikti buvo svarbiau nei gyventi. Buvome atskirti nuo pasaulio, nuo jo visuomeninių ir estetinių idėjų. Tai laikmetis, kai nebuvo reikalingų sąlygų žmogui dvasiškai augti. Labiausiai trūko tiesos - socialinės ir etinės. Prieš pusantrų metų mūsų tauta, daugelio laikyta sunkiai sergančia, išdrįso pareikšti nustebusiam pasauliui šiuos gyvastingumo kupinus žodžius: memento vivere - atminti, gyvensiu!

Gyvensime, jei savyje išsiugdysime didesnę teisingumą ir pareigos supratimą. Gyvensime, jei būsim kultūringesni, dorovingesni, jei suprasime kitą žmogų, padėsime jam pažinti save, pažadinti tą galią, kuri slėpi jame, o svarbiausia - meilę, pagarbą mūsų tautai. Todėl dvasingumo ir darbštumo, dorumo ir tautinės savigarbos, kultūros ir tolerancijos ugdymas yra svarbiausia tautininkų problema.

Reikia atkurti ne tik politinį valstybės nepriklausomumą, bet ir tautinę kultūrą. Ji turi išlaisvinti tautą iš svetimųjų įtakos ir duoti jai daugiau tautinio aktyvumo - tautiškumo. Tautiškumas pirmiausia yra istorinis paveldėjimas. Tėvynė - tėvų, senelių ir sentėvių žemė - tiesioginė šio žodžio prasmė, nes kitaip "ubi bene, bini patria" (kur gera, ten ir tėvynė). Protėviai turi gyventi mūsų atmintyje, ir mes privalome atminti jų tradicijas, jų rašytus ir nerašytus priesakus. Mes turime skirti didžiulį dėmesį jaunajai kartai. Tauta laukia ir lauks naujųjų kultūros darbininkų. Dalinai nuo vyresniosios kartos priklausys, ką jie duos mūsų tautai. Ar savanaudžių ir farizejiškai nusiteikusių, ar dvasios aristokratų, ar bejėgių, verkšlenančių ir vos vegetuojančių liliputų, ar stiprios sveikatos, didžios moralės ir tikro intelekto milžinų, kokie norėtume būti. Nors dulce et decorum est pro patria mori - malonu ir garbinga mirti dėl tėvynės! Bet dar garbingiau dėl tėvynės gyventi, ryžtis, dirbti ir aukotis.

Tautininkų tikslas - lietuviams, ypač jaunimui, gražinti tautos tradicijas. Ištikimybė tautos tradicijoms yra žmogaus dvasinė savybė. Jokia naujai pastatyta bažnyčia ar pilis, nors ji būtų ir tobula senovės bažnyčios ar pilies kopija, negali sukelti tokio jausmo, kokį sukelia sena bažnyčia ar senos pilies griuvėsiai, nes šį jausmą pažadina laikas. Reikia pajusti praeities magiją ir paslaptingą jos žavesį. Normaliam valstybės ir tautos gyvenimui reikalingas ne vien konstitucinis valdžios tęstinumas, bet ir istorinis tautiškumas.

Kai kalbame apie savo tautos istoriją, apie tautos dvasios tęstinumą, mes atmetame visas mūsų tėvų ir protėvių ydas, silpnynes, klaidas ir pasisakome už tokią ateitį, ką, kad ir toliau gyvuotų tie bočių idealai, kuriuos laikas apvalė nuo silpnųjų, ydų ir išsigimimo.

Sveikiausia ir tikriausia patriotizmo forma yra ta, kuri yra susijusi su tautos istorija, kurioje slėpi amžinos grožio ir gėrio vertybės. Kiekviena politinė ir kultūrinė ideologija, kuri nėra glaudžiai susijusi su savo istorija ir tradicijomis, nėra tautiška, nors ji būtų kilusi iš tautiškausios, bet svetimos šalies ideologijos.

Neabejotina, kad tautos istorija yra geriausias tautiškumo rodiklis, nes joje susiformavo kalba, tautosaka, liaudies menas, literatūra, papročiai, tradicijos ir tautos dvasia.

Vienas svarbiausių tautininkų tikslų - stiprinti tautos dvasinį atsparumą, kultūrinį aktyvumą ir fizines bei moralines jėgas. Daugelį metų išgulę ligos patalose ir išsaugoję savo gyvastį, esame puikiai išlaikę atsparumo egzaminus ir įgiję teisę reikalauti, kad pasaulis deramai įvertintų mūsų prisikėlimą ir suprastų mūsų Tautos siekius.

P.S. Gerbiamieji! Jeigu jūsų širdyse dar teberusena šventoji protėvių ugnis - burkitės į Lietuvį tautininkų sąjungą. Tą ugnį nešdami nuo vienos širdies prie kitos, jūs galėsite pakilti ir atiduoti savo jėgas ir sugebėjimus kilniam tikslui - mūsų Tėvynės Lietuvos ateičiai.

Visus, kurie domisi LTS ir nori papildyti jos eiles, susipažinti su LTS programa bei įstatais, prašome kreiptis kiekvieną trečiądienį į Lietuvos Sąjūdžio Šiaulių Tarybos būstinę (Aušros alėja 49) nuo 18 iki 20 val. Galima paskambinti telefonais: 2-45-55, 4-17-97, 4-16-30.

Antanas ABROMAVIČIUS
LTS Šiaulių skyriaus valdybos pirmininkas

M
A
S
K
V
A

P
R
A
Š
O

I
Š
M
A
L
D
O
S

Iš kelionių sugrįžus

Linas JUČAS

"Kod-
ėl Jūs
stebitės
?! Tai
ten, Pa-

baltijje, kaip ponai gyvenate. O pas mus tai įprastas reiškinys, - pastebėjo praeivis, prisistatęs ekonomistu Nikolaj'umi Permakov'u, kai jį paklausiau, kodėl apytuštėse parduotuvėse stovi eilės žmonių. Kadangi į centrinės parduotuves prekes atveža 2 kartus per dieną, pirkėjai kantriai laukia savo valandos. Beje, laikraštis "Komersant" neseniai išspausdino statistiką, kad 30 procentų mėsos konservų ir vidutiniškai apie 10 procentų kitų maisto prekių parduodama "už darais kanalais", t.y., neparodant pirkėjui. Aišku, tai rezervai, bet jie neišgelbėtų mūsų miestiečio".

Kad pašnekovas absoliučiai teisus, įsitikinau, kai pamačiau moterį, perkančią 50 pokelių sviesto ir tiek pat dėžučių ikry. Įdomu, ji aprūpino savo šeimą kelioms savaitėms ar įsteigusi bendrovę "perkam - parduodam" su kaimynais?

Ironiškai pamasčiau - aišku, kodėl tarybų liaudies "didvyriai", užkelti ant dešimtmetrinių postamentų, laiko atkišę į priekį rankas - jie moko savo tautą prašyti išmaldos. Tokios "profesijos" žmonių Maskvoje tikrai nestinga. Bet ne apie juos kalba - tai būtų neįdomu. Parduotuvės, sausakimšos "laimingos valandos" laukiančių "pirkėjų" lyg silkių skardinėje, elgetos, prašančios išmaldos - tai šalies, o ne jos gyventojų požymiai.

Vaikščiodamas purvu apskretusiomis Tarybų šalies sostinės gatvė-

mis, prisiminiau vieno skaitytojo patarimą: "Nuvažiuokit į Rusijos kaimą, prifotografuokit vaizdą iš jų gyvenimo - tai bus geriausia antitarybinė propaganda". Noriu jam atsakyti, kad nereikia ieškoti ir trankytis po Rusijos užkampius, nes atstumiantys vaizdai atsiveria ir pačioje jos širdyje - Maskvoje.

Bet jos gyventojai vis tiek tebėra tarsi komunistinės hipnozės seanse: spręskite iš praeivių, paklaustų nuomonės apie situaciją Lietuvoje, atsakymų (tiesa, jie labai skirtingi).

Galina Vozemskaja, valytoja: "Atsiskyrėte - tai ir stipkite iš bado basi ir pliki. Štai kur jūsų teisė ir laisvė!"

Aleksejus Petrušenkov'as, kooperatininkas - pardavėjas: "Jūsiskiai spekuliantai nebesudarys mums konkurencijos! Cha... Na, o jeigu rimtai, tai aš daug kartų buvau Lietuvoje ir manau, kad tai, jog jūs išėjote iš TSRS sudėties, naudinga ne tik Lietuvai, bet ir visai šaliai, kadangi pagaliau gal suprasime, kaip mes atsiliekame nuo kapitalistinių šalių ir netgi buvusio socialistinio lagerio valstybių. Mūsų prestižą užsieniečių akyse palaikė tik Pabaltijo, gal dar Užkaukazės respublikos. Kaipgi kitaip paaiškinti tai, kad Tarybų Sąjungos vyriausybė nenori Lietuvos paleisti iš savo glėbio?"

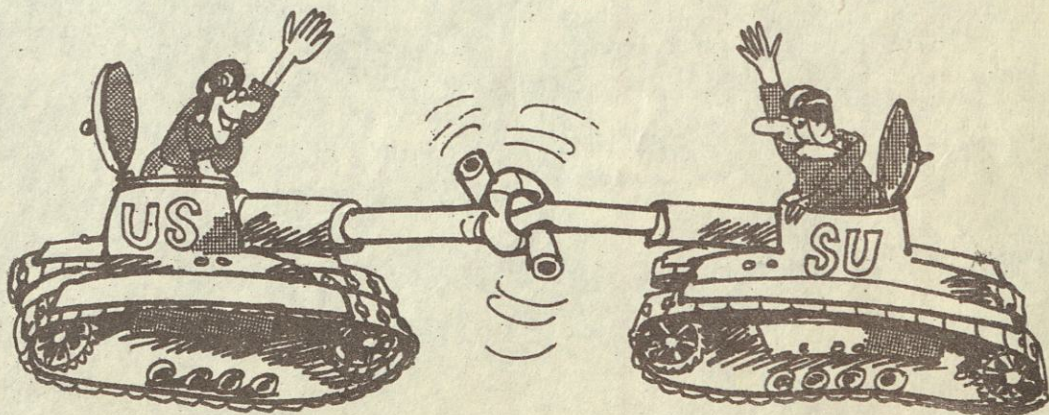
Būrelis remontininkų: "Kam Jums dar mūsų nuomonės prireikė?!"

Kaip matome, Kremlius - tai dar ne visa Maskva. Čia jau taipogi vyrauja nuomonių įvairovė (kalbinau gerokai daugiau žmonių, atrinkau tik būdingiausius pasisakymus). Yra žmonių, kaip nepriklausomi Arbatos poetai, kuriems skaitant eiles apie Gorbačiov'o ir Pugačiovos talento panašumus susirenka būrys maskviečių. Kiti visiškai abejingi politiniams procesams. Ne mažiau ir tų, kurie, tarsi paveikti ilgalaikės Kašpirovski'o hipnozės (kai ekstrasensui dar negrėsė kalėjimas už moters išprievartavimą), tebetiki, kad "gyventi gera, gera... vienas, du... galvoje šviesu ir lengva, trys, keturi, penki... Seansas eina į pabaigą... Tikėkite, gyvenimas mūsų šalyje puikus... Šeši..."

Gintaro STANKEVIČIAUS pieš.

1990.

Trumpiausias TESTAS!

Ant perpus sulenkto popieriaus lapo užrašinkite vieną rašalo lįšą. O dabar pasakykite, KĄ JŪS TEN MATOTĖ?

xxxxx xxxxx xxxxx

Jeigu Jūs popieriaus lape matote paprastąsiai dėmę, prasti Jūsų teikiniai, nes esate pilka asmenybė. Jei išvydote drugelį ar šikšnosparnį, tai dar šis tas. Jeigu įsivaizduojate motociklą ar automobilį - tai Jūs iš prigimties linkęs į miestoniškumą. Na, o jei popieriaus lape matote daug visko įvairaus, tai Jūsų labai turtinga vaizduotė.

xxxxx xxxxx xxxxx

Jūs paklausite, ko verti testai?

... Kartą vienas išėjus medikas vizitavo klinikoje kartu su dideliu testų metodo mėgeju, psichologu. Priėjęs prie vieno naujo ligonio ir persimetęs su juo keliais žodžiais, garsus psichiatras tarė:

- Silpnaproitis.

- Bet kaip jūs apie tai sužinojote be testų? - nustebo lydinčysis psichologas.

- O kam man barometras, jeigu aš galu sužinoti, koks oras, patūrėjęs pro langą?

xxxxx xxxxx xxxxx

Prieštarauti tam sunku, bet entuziastai turi teisę pasakyti, kad testai yra skirti kaip tik tokiems atvejams, kai langai sandariai uždangstyti. Tad ir klinose "Žingsnių" numeriuose įdėsi laukia nauji, įdomūs testai!

KAIP KLIJUOTI ETIKETES?

Antanas RASEINIS

Etiketes priklįjavinimas - dabar smarkiais tempais plintanti vengrybė. Sakysim, kas reikalauja leidybės valstybinės lietuvių kalbos įstatymo, yra nacionalistas. Jeigu tualeite pritrūko popieriaus, šauk, kad kalta stagnacija. Mat dar stagnatoriams vadovaujant pritrūko mulo, danti pastos, sąsiuvinį. O kas kalta, kad ir arbatą kai kur parduodama pagal "pakveitimą" (talonus). Stalinistai! Be atodaires šauk, kad dėl visko kalta stalininė Gruzijos saulė, neišauginusi arbatžolių.

Jeigu tik susierzina, susijaudina, kur savo autonomiją, atsisukti nuo visų ir nuo visko. Sukurti savo mažą pasaulį ir pasikabinti iškarbų: "Kooperatyvas, fejmas draudžiamas".

Etiketes labai tinka mokytui. Mokiniai jų sugalvoja pagal individualias auklėtojų ir mokytojų savybes. Todėl jos etiketės kartojamos iš kartos į kartą, ryškios: "Bomba", "Teorėmė", "Rasaias", "Bičas".

Mūsų profsąjungos pirmintą vadiname Sindirelis, o buhalterę - Staubienę, vieją - Cesnakienę. Tik Troškiec, Žemaižius ir Lipčius neturi jokių slapvaidų, nes ir taip viskas aišku, koki jie.

Mes, prarastoję kartą, pravaržiuojis išmokome pirmoje klasėje. Paskui klusnėlejo nauja etiketė klįjavimo banga kurtų - laukų karalienės - diegimo metais. Pastaroji naujų etiketė epidemija prasidėjo naujosios reformos metais. Žodžiu, kai tik koka pertvarka, kai tik koks pabudimas ra atgimimas, taip senesnis ar naujesnis reikšminis pabrėžiamas susiprindais žodžiais: esirremistas, separatistas; politinis gyvūnis, plūtraištas, trockistas, frakcionistas, tautos ar laudes priešas, disidentas, demagogas, dogmatikas, revizionistas, KGB-istas, Maskvos paraunkinis...

O ar ne geriau viską pasidūrėti jumoristo akimis. Seniausia etiketė - JUMORISTAS - prigijo seniai ir tinka prie visokios valdros.

VYR. REDAKTORIUS LINAS JUCAS

Redakatoriaus pavaduotojas Antanas Daugėla
Asistencinis sekretorius Laimutis Jučas

Skyriai:

politikos ir informacijos - Algimantas Simaitis,
socialinių problemų - Vytautas Buvėlis,
žiniasklaidos ir organizacijų veiklos - Vladas Bartkus,
žvaizdės, aktorės ir pramonės - Saulius Buvėlis.

KAIMYNAI ŽENGIA GRETA

Rašome, guodžiamės, kreipjamės

Rugpjūčio 25 dieną Artogaloje įaidojome 52 Lietuvos partizanų palikus. Gedulo mitinge dalyvavo L.L.L. lyderis gerb. A. Terleckas, Lietuvos jaunlietuvių sąjungos centro atstovas, Lietuvos Tremtinių sąjungos Respublikos ir rajono lyderiai, rajono Sąjūdžio tarybos nariai, tremtiniai, buvę partizanai, žuvusiųjų artimieji, giminės ir daugelis daugelis vienintinių, kuriems gražų pamokslą pasakė tautos kankinys kunigas Alfonsas Svarinskas.

Mintyje buvo platinamas Jūsų rajono nepriklausomo laikraščio "Žingsniai" pirmasis numeris. Perskaityau ir džiaugiuosi, jog kaimynystėje jau sklinda laisvas žodis. Nuosidžiauti linkiu Jūsų teisingame kelyje gero pasisekimo, aktyvios veiklos. Raseinių rajone toks pat laisvas laikraštis "Dubysa" blokados metu pristandė savo veiklą. Teko perrinkti Sąjūdžio rajono ta-

rybą ir jos veidmainišką vadovą. Šiuo metu vel rengiame naują, 17-ą "Dubysos" numerį. Daug jėgų tenka aukoti prieš prekybinį mafiją, stagnacijos palikuonis ir ateistinių boševizmą. Tiesa, Radviliškio rajonas kadaise parėmė raseinški Antaną Mikeli, kuris mūsųose buvo žinomas kaip pats raudoniausias boševikinis ateistas. Užjaučiame, manydami, kad jisai nemažai prismardino ir Jūsų parapiją. Dėlto dabar daug vergo gryninat lietuvišką orą.

Tikiuosi, kad bendras mūsų tikslas suves visus į vieną doros kelią.

Su pagarba

Raseinių rajono Tarybos deputatas
Lietuvos Sąjūdžio rajono tarybos narys
Vytautas MATJOŠAITIS

SL - 460, leidžiamas nuo 1990.07.10, 2 kartus per mėnesį, 1 sp. l.,

litražas 7500 egz., kaina 30 kop. spaudimas "Dubys" dirbtuvėse, Tel. Nr. 100.

Rinko ir maketavo JMTKC "VILNIS"

Adresas: 225120, Radvilškis, Valerianaus 2 - 5, S. Butvilai.

Telefonai: 53-284, 53-260 - Radvilškyje, 56-383 - Seduvoje

Asistautymui ir aukejimui suptakos Nr. 28151,

Taupomojo banko Vilniaus m. Lento skyriaus filialas

Nr. 8239/014